

چهار عامل مهارت زندگی در بیان آیت الله کریمی جهرمی

آیت الله کریمی جهرمی در اولین جلسه درس اخلاق در مسجد اعظم قم به چهار عامل رسیدن به مهارت زندگی شامل تقوا، مراعات رتبه و جایگاه خویش، غنیمت شمردن فرصت ها، نصیحت پذیر بودن پرداختند.

بسم رب المهدی(عج)

به گزارش وبگاه اینترنتی دست نوشته های معارفی امیرمحسن سلطان احمدی سیرجانی ([سلطان احمدی دات آی آر](#)): با همکاری معاونت تهذیب و مسجد اعظم قم اولین جلسه درس اخلاق حضرت آیت الله کریمی جهرمی پنجشنبه ۱۱ بهمن ماه ۱۳۹۷ بعد از اقامه نماز مغرب و عشاء در جوار حرم مطهر حضرت معصومه(س) در شبستان سوم مسجد اعظم برگزار شد.

در این جلسه که توفیق حضور داشتم، آیت الله کریمی جهرمی در ابتدا با بیان شرمساری از اینکه به عنوان استاد اخلاق در این جلسه حضور یافتند، موضوع سخنان خود را به محوریت مهارت های زندگی اختصاص دادند.

معظم له در این جلسه به چهار عامل رسیدن به مهارت زندگی تقوا، مراعات رتبه و جایگاه خویش، غنیمت شمردن فرصت ها و زمان ها، نصیحت پذیر بودن پرداختند که در ادامه مشروح آن تقدیم شما معارف جویان عزیز که امکان شرکت در این جلسه را نداشتید می گردد.

گزیده بیانات آیت الله کریمی جهرمی به شرح زیر است:

احساس شرمساری آیت الله کریمی جهرمی از بیان درس اخلاق

آیت الله کریمی جهرمی در ابتدای آغاز سخنانشان گفت: احساس شرمساری که به عنوان بحث درس اخلاق بنده بخوام متصدی این جلسه باشم، چرا که هر جلسه ای به این عنوان بوده حس شرمساری را در خود می بینم، بالاخره ما در پرتوی اهل بیت هستیم و از آنها بهره مند می شویم.

تذکری از یکی از بزرگان

وی به نکته از یکی از بزرگان اشاره و بیان کرد: رضوان خدا بر یکی از بزرگان بلادمان که ایشان نمونه بوده و اگر انسان او را می دید متوجه می شد که چه پیکره اخلاقی است. ایشان می فرمود: یک موقع تصور نشود کسی که بر فراز منبر یا سخنرانی یا درس اخلاق می نشیند تصور کند که او مثل یک طبیب است و بقیه مثل یک مریض؛ این تعبیر خیلی جالب بود ایشان می فرمودند: همه ما بیمارانی هستیم که می خواهیم از در خانه اهل بیت(ع) رسالت استشفاء بجوییم. پس مطالبی که گفته می شود اولاً مخاطب آن خود بنده هستم و ثانیاً شما عزیزان هستید.

نیاز زندگی موفق به داشتن مهارت های زندگی

آیت الله کریمی جهرمی با بیان اینکه زندگی موفق نیاز به یک سری مهارت ها دارد، گفت: زندگی یک سری مهارت هایی می خواهد که بدون آن زندگی سر و سامان نمی گیرد و انسان لذت از این زندگی نخواهد برد و زندگی انسان نظم پیدا نمی کند الا با یک امور خاصی که با کسب آن مهارت های زندگی آن زندگی موفق شکل خواهد گرفت. حالا بر حسب این مجلس شریف عواملی را به صورت اختصار عرض می کنیم.

تقوا یکی از عوامل مهارت های زندگی / آیه ۹۶ اعراف و راه و مهارت زندگی

این استاد اخلاق، تقوا را یکی از عوامل مهارت زندگی دانست و بیان کرد: یکی از عوامل مهارت زندگی تقوا است. در قرآن کریم کرارا از این واژه پر افتخار سخن به میان آمده و از آثار و عواقب آن و صاحبان آن بحث نموده است، اما در رابطه با این مطلب درباره تقوا و مهارت زندگی، قرآن کریم در آیه ۹۶ سوره اعراف می فرماید: «و»

لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ / یعنی: اگر مردم قریه ها ایمان آورده و پرهیزکاری کرده بودند برکت هایی از آسمان و زمین به روی ایشان می گشودیم ، ولی تکذیب کردند ، و ما نیز ایشان را به اعمالی که می کردند مؤاخذه کردیم .» .

وی ادامه داد: این آیه کریمه را خدای متعال به رسول اکرم اسلام(ص) القاء فرموده که راه زندگی و مهارت زندگی را به ما الهام نماید. مفاد آیه این است که اگر اهل این شهرها که قبلا بحث از آن در آیات پیشین شده و گرفتار عذاب خدا شده اند، حالا اگر اهل این شهرها ایمان می آوردند و تقوا پیشه می کردند به جِد درهای برکات و رحمت خدا بر روی آنها باز می شد، به نحوی که برکات از آسمان بر آنها ریزش می کرد و برکات از زمین نیز می رویید.

بالا رفتن اخلاقیات انسان با تقوا / تقوا نگهبان انسان در برابر گناه

این استاد حوزوی بالا رفتن اخلاقیات انسان را در پرتوی تقوا دانست و گفت: آری این یک حقیقت مسلمی است که هیچ جای تردید ندارد. بنابراین در پرتوی تقوا اخلاقیات انسان بالا می رود و تمام مطالبی که جامعه ما الان درگیر و گرفتار آن هستند - این خصومت ها ، جدالها ، وقت گذرانی ها ، به جان هم افتادن ها - همه از بین می رفت.

وی ادامه داد: همه این گرفتاری ها زائیده آن است که از تقوا بهره نبرده ایم، تقوا که آمد همه این رذایل از انسان مرتفع می شود و انسان با تقوا همیشه نگهبان دارد، نگهبانی که او را از دروغ و اختلاس و اذیت و آزار حفظ می کند. بنابراین تقوای همه این جهات را عهده دار است و این مفاسد را از جامعه می برد. **پس اگر بخواهیم به مهارت زندگی پیدا کنیم کلید اصلی آن تقوا است**

تقوا چیست؟

آیت الله کریمی جهرمی با بیان اینکه تقوا چیست؟ گفت: تقوا عبارت است از اینکه انسان خدا را ناظر بر سخن، اعمال، رفتار و تمام شئون زندگی خود بداند و در همه حال بداند که خدا ناظر اعمال او است.

وی ادامه داد: انسان با تقوا وقتی پای حرف به میان می آید دیگر عجله نمی کند، بلکه درنگی می نماید و تفکر می کند که آیا این حرف غیبت کسی نیست، آبروی کسی را با این حرف نمی برم، آیا این حرف منشا دارد یا ندارد، یا از روی احساسات دارم حرف می زنم، یا از روی عصبانیت می گویم، یا نه نشات گرفته از روح وظیفه شناسی است، آنگاه بعد از بررسی این جوانب انسان با تقوا حرف می زند.

مراعات رتبه و جایگاه خویش دوم عامل مهارت زندگی

آیت الله کریمی جهرمی مراعات رتبه و جایگاه خویش را دومین عامل از عوامل مهارت های زندگی دانست و گفت: مراعات رتبه و راتبه از دیگر عوامل مهارت های زندگی است. یک مطلبی که الان در دنیا کنونی خیلی کم رنگ شده و با تاسف در کشوری که به نام قرآن و اهل بیت(ع) است می بینیم اینجا هم کم رعایت می شود و آن عبارت است از اینکه انسان رتبه و مرتبه خود و دیگران را بداند و بشناسد و آن را رعایت کند.

وی ادامه داد: که اگر این مراعات رتبه و جایگاه خویش ملاحظه شود هر چیزی در جای خودش واقع می شود و دیگر شاگرد به جنگ استاد نمی رود و نمی خواهد استاد را کنار بزند و خود را جلو بیاورد. و حتی در برابر دیگر بندگان خدا نیز داعی ندارد که خود را از آنها جلو بیندازد در صورتی که شاید دیگر بندگان از ما خیلی بهتر باشند و ما نمی دانیم.

این استاد حوزوی افزود: شاید خدا پرده انداخته روی اعمال ما پس ما باید رتبه دیگران را حفظ کنیم و بدانیم هر کس باید مواظب باشد خویشتن را در آن محدوده خودش ببیند نه بالاتر و نه بیشتر و گرنه عالم و جاهل با هم مخلوط می شوند و ممکن است یک جاهل در جامعه خود را عالم معرفی کند.

حد و مقدار خود را بدانید / پا از گلیم خود دراز نکنید

وی با اشاره به روایتی در این باره اظهار کرد: در این باب روایتی آمده است که معصوم(ع) فرموده است خدا رحمت کند آن کسی را که مقدار و وزن خود را بداند و پا از محدوده خود خارج نکند. به تعبیر ما پا از گلیم خود دراز نکند. این خیلی بد است انسان نداند در چه پایه ای هست و با یک استاد و انسان شایسته خدایی نخواستہ بخواهد با او خود را مقایسه کند و خودش را همتراز و بدتر اینکه خود را بالاتر از او ببیند.

فریب القاب را نخورید و مقدار و وزن خودتان را گم نکنید

این استاد حوزوی خطاب به حوزویان گفت: عزیزانم جامعه روحانیت در هر صفی که باشیم، از طلبه پایه اول تا واعظ و استاد سطوح، هر چه هستیم بکوشیم که مقدار و وزنه خودمان اشتباه نشود و با القاب و احترام کردن زود باورتان نشود، اینها یک مراحلی است که به آسانی برای انسان محیا نمی شود.

وی ادامه داد: خدا رحمت کند آن کسی را که از میزان و اندازه و محدوده خودش پا فراتر نگذارد، ادعای زیادی نکند و خودش را در جایگاه بزرگان قرار ندهد و بداند هر کس حساب و کتابی دارد، که این هم یک نمونه از مهارت های زندگی است.

این استاد اخلاق افزود: اگر این جهت مراعات نشد، اکابر عقب می افتند و دیگر در این جامعه مردم زندگی سالمی ندارند و جامعه ای است که با دروغ و شیادی اداره می شود، در صورتی که زندگی نشاط آور انسانی آن است که هر کس درست مقدار خودش و دیگران را مراعات و ملاحظه کند.

غنیمت شمردن فرصت و زمان سومین عامل مهارت زندگی / بهترین بهره از فرصت ها

آیت الله کریمی جهرمی غنیمت شمردن فرصت ها را سومین عامل مهارت زندگی برشمرد و گفت: از دیگر عوامل مهارت زندگی مراعات فرصت ها است که باید مراعات انتهاز فرصت نمود. باید فرصت ها را غنیمت شمارید و آن را از دست ندهید. می دانید که خدا چه فرصت هایی را برای ما پیش آورده است که باید بهترین استفاده را از آن نمود.

توصیه به بهره صحیح از فرصت جوانی

وی ادامه داد: ای جوانان عزیز، مخصوصا ای اهل علم جوان که خدا برای شما فرصت پیش آورده که از وطن خود برخوردارید و با اراده به قم آمده اید و در فصل جوانی هستید و چقدر می توانید کار کنید و علم بیاموزید و معنویات زیادی کسب کنید. سعی کنید علمیت خود را بالا ببرید، نکند این فرصت خدا داد را به سهولت از دست بدهید. مثلا یک رفیق ناباب بگویند یا با شوخی بگویند شب جمعه است بیایید بنشینیم و مقداری غیبت کنیم! این چه حرفی است؟ شب جمعه باید بروید در خانه خدا بنشینید، بدانید که این وقت ها و فرصت ها را باید غنیمت شمرد.

مراقبت از فرصت ها قبل از غصه خوردن از دست دادن آن

این استاد اخلاق با تذکر اینکه مراقب فرصت های خوب باشید و آن را از دست ندهید، اظهار کرد: روابط دوستی خود را با خدا قوی کنید، با بندگان صالح خدا رابطه قوی داشته باشید. نکند یک موقع نگاه کنید ببینید جوانی به سر آمده است و دست شما خالی است، خیلی واقع شده است که چه فرصت های خوبی در محیط مناسب کنار یک عالم برجسته برای انسان پیش آمد، ولی با مسخره گی و وقت گذرانی این فرصت ها را از دست رفته است و بعد از دست رفتن فرصت چشم باز کردید و متوجه شدید دیگر آن محیط مناسب نیست و یا آن عالم برجسته هم فوت نموده و شما بهره ای نبرده اید.

وی ادامه داد: عزیزانم این نکته غنیمت شمردن فرصت ها را بسیار به آن اهمیت بدهید و نگذارید این فرصت ها از دست برود که دیگر برگشتی در آن نیست و راه جبرانی هم ندارد و جز غصه و حسرت چیزی نصیبتان نخواهد شد، پس تا می توانید فرصت ها را غنیمت شمرده و خوب از آن استفاده کنید.

سرنوشت انسان در یک لحظه فرصت / استفاده درست از فرصت ها

آیت الله کریمی جهرمی با اهمیت دانستن فرصت ها و سرنوشت انسان در آن یک لحظه اظهار کرد: گاهی یک لحظه فرصت سرنوشت انسان را عوض می کند، بکوشید از این لحظات و فرصت های خدا دادی خوب استفاده کنید. از اصل عمرتان، از جوانی خود و محیط خوبی که خدا فراهم کرده، از اساتید خوبی که خدا برای انسان قرار داده، به خوبی استفاده کنید که همه اینها فرصت است که اگر هر کدام از دست رفت دیگر جایگزینی ندارد.

از دست رفتن فرصت ها با فوت اساتید و عالمان

وی ادامه داد: من خودم گاهی می دیدم بعضی از اساتید بزرگ حوزه که از دنیا می رفتند، بعضی دیگر از بزرگان واقعا ناراحت می شدند و می گفتند این عالم چقدر مثلا در اصول یا در فقه تبحر داشت و کم از ایشان استفاده کردیم، یا آن آقا در فقاہت بسیار قوی بود، حالا از دست رفته اما آیا از محضرش استفاده شده است؟ بنابراین از لحظات عمرمان در راه شایسته استفاده کنید که عمر و جوانی و کلا فرصتها را باید غنیمت شمرد.

آیت الله کریمی جهرمی با اشاره به اینکه هر حرف سخنی خوبی است از

قرآن و اهل بیت(ع) است، گفت: مکرر عرض کردم، هر کلمه خوبی اگر هست از قرآن یا اهل بیت(ع) است و اگر کسی یک حرف خوبی زده با آنها آشنا بوده است.

توصیه امیرالمومنین(ع) به قدر دانستن فرصت ها

این استاد اخلاق در ادامه با اشاره به کلامی از امیرالمومنین(ع) درباره قدر دانستن فرصت ها بیان کرد: در این باره کلامی از آقا امیرالمومنین(ع) به فرزندشان است که در آن نامه خیلی مفصل حضرت به فرزندشان به عنوان توصیه های پدران بیان شده است، که در اول آن آمده این وصیت یک پدری است که در حال گذشت از این دنیا است بعد حضرت می فرماید: «بَادِرِ الْفُرْصَةَ قَبْلَ أَنْ تَكُونَ غُمَّةً» / فرصت را پیش از آنکه از دست برود و مایه اندوه گردد غنیمت بشمار.؛ فرزندم بشتاب و زود فرصت ها را بگیر و از آن استفاده کن قبل از اینکه با از دست دادن آنها غصه بخوری.

وی ادامه داد: عجیب است این کلام که حضرت می فرماید پیش از آنکه روزی فرا برسد که دچار غصه از دست دادن فرصت ها بشوید، قدر فرصت ها را بدانید. و این نشان می دهد وجدان انسان با از دست دان لحظات عمر و فرصت ها ناراحت و غصه دار می شود.

این استاد حوزوی به کلامی دیگر از آقا امیرالمومنین(ع) در این باره اشاره و گفت: باز در جایی دیگر در **حکمت ۱۱۸ امیرالمومنین(ع)** می فرماید: «إِضَاعَةُ الْفُرْصَةِ غُمَّةٌ»؛ یعنی از دست دادن فرصت مایه غم و اندوه است و فردا انسان دچار ناراحتی از دست دادن فرصتها می شود که آن را ضایع کرده است.

پذیرش نصیحت خیرخواهان از دیگر عوامل مهارت زندگی

آیت الله کریمی جهرمی در ادامه به چهارمین عامل مهارت زندگی اشاره و بیان کرد: یکی از عوامل دیگر در مهارت زندگی انسان - که کاملاً اثر دارد و خودش مهارت زندگی است - عبارت از پذیرش نصیحت خیرخواهان است.

وی ادامه داد: اگر کسی آمد خیرخواهی شما را نمود و او را می شناسید که اهل دنیا و خودنمایی نیست و از روی حقیقت یک تذکر خیر به ما می دهد، ما نباید گردن کشی کنیم بلکه باید آن نصیحت خیرخواه را بپذیریم. بنابراین خیرخواهی های انسان های دلسوز، عالم و تجربه دار را باید پذیرفت.

این استاد اخلاق به روایتی در این زمینه اشاره و بیان کرد: آقا امیرالمومنین(ع) در روایتی در این باره می فرمایند: بعد از این سخن ها به شما بگویم که مخالفت کردن و بی اعتنائی کردن به ناصح (انسان خیرخواه) باعث حسرت انسان می شود. بنابراین نباید جلوی انسان ناصح ایستاد، بلکه باید حرف او را پذیرفت و نباید مخالفت کرد.

مهمترین مهارت زندگی داشتن اخلاق حسنه

آیت الله کریمی جهرمی در ادامه مهمترین مهارت زندگی را اخلاق حسنه دانست و گفت: مهمترین این مطالب یا از همه مهمترین این مطالب - که همه در جای خود مهم است - عبارت است از این که انسان در مهارت زندگی دارای اخلاق حسنه باشد، به طوری که با مردم و خانواده درست برخورد کند.

وی ادامه داد: در نهج البلاغه آمده که با مردم طوری برخورد کنید که اگر مژدید، در عزای شما اشک بریزند و اگر زنده باشید، دل تنگ دیدار با شما باشند.

آموختن زندگی واقعی از حضرت زهرا(س)

آیت الله کریمی جهرمی در بخش پایانی سخنانشان با توجه به ایام فاطمیه گفت: زندگی واقعی را باید از حضرت زهرا(س) آموخت. وقتی حضرت از دنیا رفتند یک خادمه ای داشتند به نام ام هیمن که از مدینه خارج شد و گفت دیگر نمی توانم جای خالی حضرت زهرا(س) را ببینم و مدینه را ترک کرد.

وقتی به جوفه رسید از شدت تشنگی و گرسنگی در آستانه مرگ قرار گرفت و زیر آفتاب سوزان بسیار تشنه شده بود و به خدا عرض کرد خدایا من کنیز حضرت فاطمه(س) بودیم و اکنون تشنه و در آستانه مرگ هستم که تا این جمله را گفت ناگهان طرفی از آب کنار او حاضر شد و از آن استفاده کرد و نوشته اند تا سالها بعد از این جریان نه احتیاج به آب و نه غذا پیدا نکرد.

پدیدآورنده:

به قلم: امیرمحسن سلطان احمدی

(احمدی سیرجانی)

ضمناً این متن به صورت جزوه با فرمت پی دی اف در بخش دانلودها قرار گرفت و شما می توانید به صورت رایگان این جزوه را از [اینجا](#) دانلود کنید.

